

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: پرستاری داخلی جراحی

عنوان درس: پدافند غیر عامل و نقش پرستار در آن

کد درس: ۱۴

نوع و تعداد واحد^۱: تئوری، نیم واحد

نام مسؤؤل درس: دکتر زهرا عباسی دولت آبادی

مدرس/ مدرسان: دکتر زهرا عباسی دولت آبادی

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: داروشناسی بالینی پرستاری، روش‌های پیشرفته پایش سلامت

رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری، کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: سلامت در بلایا و فوریت‌ها

محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی

تلفن تماس: ۶۱۰۵۴۳۲۹

نشانی پست الکترونیک: Zahra_abasi۲۰۰۰@yahoo.com

^۱مشمول بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

در این درس فراگیران با مفاهیم و مصادیق پدافند غیر عامل و نقش پرستار در آن آشنا شده و با اتکا به آموخته‌های خود به برنامه‌ریزی و آموزش در قالب یکی از الگوهای پرستاری در جهت پیشگیری، مراقبت، درمان و توانبخشی از آسیب دیدگان این بلایا و خانواده‌های آنها می‌پردازد.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و مصادیق پدافند غیر عامل و پیامد‌های آن

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

- آشنایی دانشجویان با مفاهیم و مبانی پدافند غیرعامل
- آشنایی دانشجویان با تریاژ در حوادث CBRNE
- آشنایی دانشجویان با بیوتروریسم و نقش پرستار در پیشگیری، کنترل، درمان و بازتوانی قربانیان
- آشنایی دانشجویان با نظام مراقبت بیماری و نقش آن در مدیریت حوادث بیولوژیکی و جایگاه پرستاران در این سامانه
- آشنایی دانشجویان با حوادث شیمیایی و نقش پرستار در پیشگیری، کنترل، درمان و بازتوانی قربانیان
- آشنایی دانشجویان با انواع عوامل شیمیایی، علایم ناشی از آنها و آنتی‌دوت‌های آنها
- آشنایی دانشجویان با حوادث هسته‌ای و پرتوی و نقش پرستار در پیشگیری، کنترل، درمان و بازتوانی قربانیان
- آشنایی دانشجویان با انواع روش‌های آلودگی زدایی در حوادث شیمیایی، هسته‌ای و پرتوی

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

در پایان این دوره دانشجویان قادر خواهند بود:

- اصول مدیریت حوادث CBRNE را توصیف کنند
- روش‌های کاهش آلودگی و آلودگی زدایی را توضیح دهند
- اصول صحیح تریاژ در حوادث CBRNE را توضیح دهند
- نقش و کاربرد الگوهای پرستاری در مواجهه با پدافند غیر عامل را توضیح دهند.
- سلاح‌ها و عوامل بیولوژیک را شرح دهند.
- عوامل شیمیایی و انواع آن را توضیح دهند.
- عوامل تشعشعی و هسته‌ای را شرح دهند.

رویکرد آموزشی^۱:

ترکیبی^۳

حضوری

مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه‌های کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

---

۱. Educational Approach

۲. Virtual Approach

۳. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱	مبانی پدافند غیرعامل و مدیریت حوادث CBRNE و جایگاه پرستار در پدافند غیرعامل	یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)، یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی و یادگیری مبتنی بر تیم	---	دکتر عباسی دولت-آبادی
۲	پدافند زیستی و نقش پرستار در آن	یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)، یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی و یادگیری مبتنی بر تیم	حل مساله طراحی شده در سناریوی از پیش اعلام شده	دکتر عباسی دولت-آبادی
۳	پدافند شیمیایی-هسته ای و رادیونوکلئار و نقش پرستار در آن	یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)، یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی و یادگیری مبتنی بر تیم	حل مساله طراحی شده در سناریوی از پیش اعلام شده	دکتر عباسی دولت-آبادی
۴	پدافند سایبری و نقش پرستار در آن	یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)، یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی و یادگیری مبتنی بر تیم	حل مساله طراحی شده در سناریوی از پیش اعلام شده	دکتر عباسی دولت-آبادی

وظایف و انتظارات از دانشجو:

- حضور به موقع و فعال با رعایت Dress Code
- مشارکت در حل مسائل طراحی شده در سناریوها
- ارائه به موقع پروژه های تعیین شده

روش ارزیابی دانشجو:

واحد نظری و عملی			بلوپرینت آزمون:
۲	حضور منظم، فعال با رعایت آیین نامه ابلاغی پوشش حرفه ای در طول دوره	۱.	
۶	پروژه	۲.	
۱۲	آزمون کتبی پایان نیمسال	۳.	
طراحی			

ردیف	اهداف و محتوای آموزشی	نوع سوال	تعداد سوال	زمان هر سوال
۱	مبانی پدافند غیرعامل و مدیریت حوادث CBRNE و جایگاه پرستار در پدافند غیرعامل	تشریحی / MCQ	۳	۳
۲	پدافند زیستی و نقش پرستار در آن	تشریحی / MCQ	۳	۳
۳	پدافند شیمیایی-هسته ای و رادیونوکلئار و نقش پرستار در آن	تشریحی / MCQ	۳	۳
۴	پدافند سایبری و نقش پرستار در آن	تشریحی / MCQ	۳	۳
جمع			۱۲	۳۶

منابع:

- نقش محوری هلال احمر در پدافند غیر عامل کشور. سفندیاری احمد، حقی زرنگاران حامد. نشر سازمان امداد و نجات کشور. ۱۳۸۹
- اسکندری حمید، دانستنی‌های پدافند غیرعامل. انتشارات بوستان حمید، ۱۳۹۱.
- کرمی علی، پدافند غیرعامل و تهدیدات بیولوژیک. انتشارات بوستان حمید، ۱۳۹۱.
- حسنی عباس، فتحی مرضیه، آمادگی و پاسخ مراکز درمانی در حوادث پرتوی. انتشارات نگین. ۱۳۸۷
- پیشگیری و درمان عوارض ناشی از سلاح های شیمیایی. انتشارات گلبن. تهران چاپ اول. ۱۳۷۹
- مهرانی و همکاران. جنبه های پزشکی دفاع شیمیایی تهران انتشارات گلبن ۱۳۸۰
- حاتمی حسین، رضوی منصور، افتخار اردبیلی حسین، مجلسی فرشته. کتاب جامع بهداشت عمومی. ۱۳۹۲.
- Veenema G, Disaster Nursing and Emergency Preparedness, 4th Edition **For Chemical, Biological, and Radiological Terrorism, and Other Hazards.** ۲۰۱۸
- Celentano D, Szklo M, Gordis Epidemiology 6th Edition. Elsevier ۲۰۲۰
- -Clinical Epidemiology and Control of Diseases related to Bioterrorism. Hatami Hossien
- . A. Chen K.K. ; (۱۹۹۳) ; Amyl nitrite and cyanide poisoning “ JAMA
- Parizadi, T., H. Hosseini amini, ۲۰۱۰. Evaluation and analysis of passive defense in Saghez city by an analytical approach. Civil management journal, ۲۶: ۱۹۱-۲۰۶.
- Pourmohammadi, M., ۲۰۱۰. Urban land use planning, 6th edition, Tehran, SAMT publication
- Hosseini amini, H., S. Asadi, M. Bornafar, ۲۰۱۰. Evaluation of Langrood city for planning for passive defense planning, Tehran, Iranian geographers association, pp: ۱۲۹-۱۴۹.
- Iran national rules of building office, ۲۰۱۳. Passive defense, 6th edition, Tehran: Toseye Iran publication.

- Ziari, Keramatollah, ۲۰۰۹. Urban land use planning, ۳rd edition, Tehran, Tehran university publication
- Farid, Y., ۲۰۱۱. Geography and city knowledge. ۱th edition. Tabriz, Tabriz university publication